

Business Spiritualiteit en Kunst

Author : Paul De Blot

Date : 1 september 2008

De kunst hoort niet direct tot de bedrijfskunde en is daarom ook geen hoofdstuk in een handboek over zakendoen. In het management is er vaak ook weinig ruimte voor kunst en creativiteit. Het zakendoen is een rationeel gebeuren waarbij statistieken de leidraad zijn voor vernieuwing. Helaas zijn bedrijfskundigen zich vaak niet bewust van het belang van creativiteit voor de vernieuwing van hun organisaties.

I am Ohm Tat Sat Ohm - Willeke Hendrixx

Op Nyenrode werd enkele jaren geleden de hoogleraar in personeelsmanagement benoemd tot professor in creativiteit. Waarom deze naamsverandering? Het duidt op verdieping van inzicht. Wat is de vernieuwingskracht van de mensen in een bedrijf? De fysieke kracht kan door techniek worden vervangen en het denken door computers. Dat is wel verbetering, vaak heel ingrijpend, maar niet direct vernieuwend. Vernieuwing is als de fotografie digitaal wordt. Dan is er sprake van creativiteit, waartoe een computer niet in staat is. Het is de creativiteit die de mens onvervangbaar maakt in het bedrijf. Daarom vond Nyenrode het belangrijk een leerstoel creativiteit op te zetten, om het wezenlijke van de menselijke vermogens te ontwikkelen, dat is zijn creativiteit.

Enkele jaren later kwam de leerstoel Business Spiritualiteit op Nyenrode. Creativiteit heeft alles te maken met spiritualiteit en is er de uitdrukking van. Creativiteit is in staat de geestelijke inspiratiekracht concreet te maken en zintuiglijk waarneembaar. Het ligt daarom voor de hand dat de leerstoel Business Spiritualiteit ook de nodige aandacht besteedt aan creativiteit en de verschijningsvormen ervan als bron van vernieuwingskracht voor een bedrijf.

Creativiteit toont zich in de meest uiteenlopende zintuiglijk waarneembare vormen, vooral in de kunst. Kunst is per definitie creatief van aard. Het overstijgt de rationaliteit en is in staat door te dringen in de diepste rijkdommen van het zijn. De kunst blijft niet staan bij de ervaring, maar brengt die zijnservaring ook tastbaar tot uitdrukking in beelden waar we zintuiglijk van genieten en die ook ons haart raken. Ik herken in een bepaald

schilderij mijn eigen schoonheid, mijn eigen geluk, mijn eigen pijn en mijn eigen onzekerheid. Het kleurenspeel van een schilderij en de lijnen van een beeld maken mijn diepste zijn als het ware tastbaar. De dans de dynamiek van mijn eigen geest tot uitdrukking. Ook het bedrijf en de organisatievorm kunnen een ervaring van verwondering oproepen. In sommige culturen is interactie tot een hoogwaardige kunst van omgangsvormen en samenwerking gekomen.

De klassieke Griekse filosoof Plato heeft een staatsleer ontwikkeld waarin hij toont dat het hoogtepunt van het beleid schoonheid uitstraalt, mensen gelukkig maakt en vrede scheidt.